

BCNL

Добро управление на НПО

Любен Панов Български център за неστοпанско право

По проект „Къщата на гражданското общество – общност за развитие“ (BG05/576), финансиран в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 (www.ngogrants.bg).

Какво е добро управление?

- Да има силен лидер
- Да спазваш всички изисквания на закона
- По-малко хора да участват във взимането на решения, за да е ясно кой носи отговорност
- Хората, които най-добре знаят какво прави организацията (екипа), трябва да взимат решенията
- Прозрачен процес на взимане на решения и система от вътрешни контролни механизми (checks&balances), която гарантира интересите на организацията, както и ефективното и отчетно разходване на средства.

Каква е ролята на Борда?

- Да не се меша в работата на директора
- Да привличат известни хора към организацията
- Просто изискване на закона, което трябва да спазваме
- Колективен орган, който регулярно осъществява надзор над дейността на организацията

Стандартите

---

1. НПО са отчетни пред обществеността

- Те получават облекчения от държавата или подкрепа от обществеността
- “Accountability gap” – пропуск в отчетността
- Да бъдеш отчетен е един от начините да работиш в обществена полза

2. Доброто управление е основна форма на отчетност

- Вътрешен механизъм за взаимен контрол (checks and balances)

3. Доброто управление има формална структура

- Ясната структура на управление е първата стъпка към отчетност
- Дори когато законът е неясен НПО могат да опишат ясно своята структура във вътрешните си документи
- Бордът
- Членовете му имат задължения
- Има председател
- Събира се редовно
- Неприсъствените решения – възможни, но като изключение и при ясни правила

4. Доброто управление означава разделение между надзор и управление (governance и management)

- Бордът е различен от служителите
- Бордът надзирава, служителите изпълняват
- Бордът упълномощава директора и работи в партньорство с него
- Бордът оценява редовно работата на директора
- Бордът планира заместник на директора

5. НПО са организации с мисия

- Бордът защитава мисията
- Бордът подкрепя мисията чрез ефективно планиране
- Бордът подкрепя мисията чрез редовна оценка

6. НПО демонстрират най-високите професионални и етични стандарти

- Членовете на Борда не са платени
- Бордът приема и следи за политиката за конфликт на интереси
- Бордът приема стандарти:
  - Правила за дейността си;
  - Информирано взимане на решения;
  - Редовни срещи;
  - Протоколи от срещите;
  - Избира си нови членове.

7. НПО изразходват средствата си отговорно

- Бордът следи финансовата ситуация
- Одобрява бюджети и получава отчети (преди, а не по време на срещите си)
- Установява вътрешен контрол
- Бордът участва в набирането на средства (fundraising)

8. НПО носят отговорност към общностите, за които работят

- Да задават трудните въпроси:
  - Важна ли е нашата мисия?
  - Има ли истинска нужда?
  - Хората разбират ли какво правим?
- Посланици на НПО и връзка с общността
- Публикуване на годишния отчет (съдържащ и финансовия отчет)

Благодаря!

luben@bcnl.org

www.bcnl.org

www.ngobg.info

